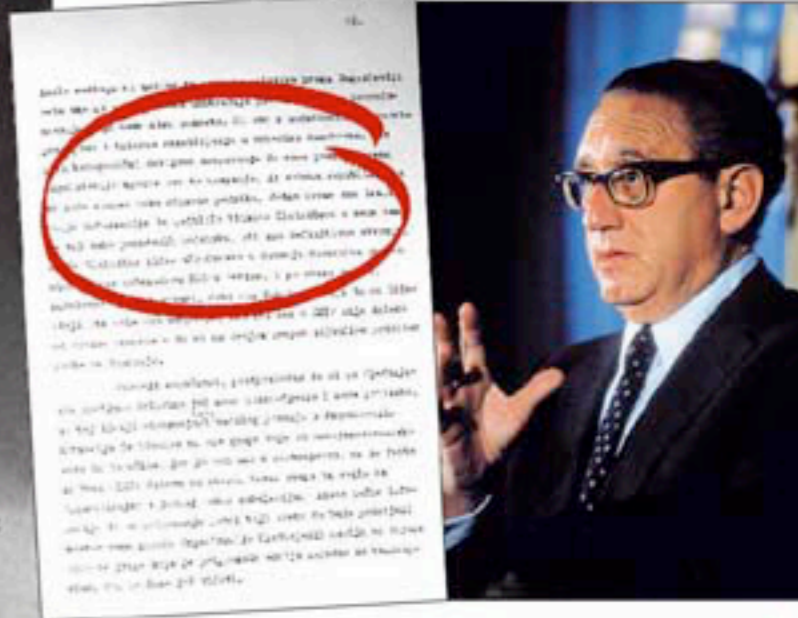

TITO I BAKARIĆ
Hrvatski predstavnik u
Predsjedništvu SFRJ ipak
je pokušavao zaustaviti
zavjereničke teorije koje
je plasirao Miloš Mišić

MEDIJI Jugoslavenski političari strahovali su da će suđenje Bušiću i otmičarima biti pretvoreno u medijski spektakl kojim bi se otvorilo hrvatsko pitanje u Sjedinjenim Američkim Državama

DOSSIER BEOGRADSKI DOKUMENTI O BUŠIĆU I OTMICI

“Kissinger štiti Bušića i otmičare!”

Članovi Predsjedništva SFRJ, uz Bakarićevu podršku, uvjerili su Tita da iza Bušića i otmičara stoji Bijela kuća

GLOBUS OTKRIVA | U povodu nedavne inicijative Hrvatskog helsinškog odbora kojom se najavljuje zahtjev američkom pravosuđu da oslobodi Zvonka Bušića, hrvatskog emigranta osuđenog zbog otmice putničkog aviona američke kompanije TWA i ubojstva policajca, Globusov je urednik Darko Hudelist istražio originalnu dokumentaciju iz arhiva nekadašnjega Predsjedništva SFRJ i otkrio kakve su bile stvarne reakcije ondašnjega jugoslavenskog državnog vrha na taj događaj. Hudelist je, pripremajući svoj novi projekt o raspadu Jugoslavije, zabilježio i nepoznate detalje o utjecaju otmice i ubojstva na političke odnose između SAD-a i Titove Jugoslavije

NAVODNA UCJENA BIJELE KUĆE

Kissinger nam otvoreno prijeti jer ne vodimo računa o Koreji

Mirić je na sjednici Predsjedništva SFRJ otvoreno iznio jednu stvar koja ga je u tom trenutku najviše zabrinjavala:

- Postoji mogućnost, pretpostavka, da mi na Ujedinjenim nacijama doživimo još nova iznenađenja i nove pritiske, na toj liniji otvaranja tzv. hrvatskog pitanja u Jugoslaviji. Situacija je idealna za one grupe koje su antijugoslavenske da sada to učine, jer je vrh SAD-a u rasstrojstvu, on de facto ne

kontrolira čitavu tu stvar. Imamo točne informacije da se pripremaju leci koji treba da budu podijeljeni unutar same zgrade OUN od strane iste te grupe koja je pripremala ekciju zajedno s kidnaperima..."

Mirić se, u nastavku izlaganja, upustio u zahtjevnije elaboriranje cijele stvari, nastojeći dati cjelovitiju političku analizu:

- S ovim (mislio je na verbalnu diplomatsku notu - op. aut.) mislimo da pružimo podršku i jednoj grupaciji u State Departmentu koja je do sada vrlo uvjerljivo pokazivala tendenciju da razvija konstruktivnu suradnju s Jugoslavijom. Druga grupacija koja se grupira oko Kissingera (tadašnjega državnog tajnika SAD-a - op. aut.), kojoj pripada i ambasador SAD Silberman, ona je za politiku pritiska na Jugoslaviju. Ona je nama u razgovorima otvoreno rekla da mora postojati reciprocitet - ako mi ne vodimo računa o međunarodnim interesima SAD-a (Koreja, Panama, Portoriko itd.), onda ni oni neće voditi računa o našim interesima.

MILOŠ MINIĆ Srpski član Predsjedništva SFRJ vjerovao je u zavjeru SAD-a i Bušića

ZVONKO BUŠIĆ

Zvonko Bušić (desno) robljao je u Otisvilleu i Leavenworthu u Kansasu, a sada je u zatvoru Allenwood

"Šef SUP-a Herljević: Očigledno je da CIA stoji iza formiranja Hrvatskog narodnog vijeća"

PIŠE: DARKO HUĐELST
SNIMKE: GLOBUSOV ARHIV

Dosad nepoznati dokumenti iz 1976., a riječ je o arhivi ondašnjega Predsjedništva SFRJ, otkrivaju nam da je otmica putničkog zrakoplova "Boeing 727" američke kompanije "Trans World Airlines" u režiji Zvonka i Julienne Bušić te još trojice hrvatskih političkih emigranata, u rujnu 1976., izazvala u jugoslavenskom političkom vrhu mnogo veću zabrinutost i paniku nego što se dosad mislilo.

Do glavnog je zapleta došlo već 9. lipnja 1976., nakon jedne eksplozije u Ambasadi SFRJ u Washingtonu, kada su lakše ozli-

jedena dva službenika Ambasade, a pričinjena je i veća materijalna šteta. Kao i otmicu aviona, i ovaj su incident skrivili pripadnici hrvatske političke emigracije.

■ AMERIČKI TERORISTI Dva dana nakon eksplozije, 11. lipnja 1976., pomoćnik saveznog sekretara za vanjske poslove SFRJ Dragan Bernardić (savezni je sekretar tada bio Miloš Minić, kadar iz SR Srbije) primio je američkog ambasadora u Beogradu Lawrencea Silbermana. Atmosfera u kojoj je protekao razgovor između njih dvojice bila je iznimno neugodna i napeta. Prema "Zabelešci" o tom razgovoru, kojom raspoložemo, Bernardić je Silbermanu doslovce rekao:

- Mi ne znamo tko su izvršio- ci ovih barbarskih akata niti pak tko su njihovi naredbodavci i zaštitnici... Neki tvrde da su u pitanju pojedinci iz jugoslavenske terorističke organizacije. Možda je tako, ali mi smo uvjereni

da su u pitanju američki teroristi, da su organizatori na američkoj strani i pitamo se tko su?

U Saveznom sekretarijatu za vanjske poslove, dakle, službeni je stav bio da su napad na jugoslavensku ambasadu u Washingtonu (kao i niz drugih sličnih incidenata te vrste tijekom 1976., a bio ih je povećani broj) organizirali sami Amerikanci, tj. "američki teroristi", kojima nisu bili po volji dotad relativno dobri odnosi između Titove Jugoslavije i SAD-a, čiji je predsjednik u tom trenutku bio Gerald Ford (zamijenio je Nixona nakon poznate "Afere Watergate").

Silberman se, naravno, s tom ocjenom nije složio, no treba reći da je između Silbermana s jedne i jugoslavenskoga političkog vrha s druge strane inače tijekom 1976. vladala jedna čudna napetost i atmosfera uzajamnog nepovjerenja i optuživanja.

Ne treba pritom zanemariti da je još u listopadu 1975., na jednoj

sjednici Predsjedništva CK SKJ koja je iznimno održana u Karlovcima i u kojoj je predsjedao Josip Broz Tito, tadašnji savezni sekretar za unutrašnje poslove Franjo Herljević, inače kadar iz SR Hrvatske, Amerikance okrivio čak i za osnivanje Hrvatskog narodnog vijeća, jake i utjecajne krovne organizacije hrvatske političke emigracije. Rekao je, točno ovako:

- Iza slučaja formiranja HNV-a... očigledno je da stoji CIA, koja na taj način stvara prostor za podršku ovom vidu organiziranja i djelovanja emigracije...

■ ŠLAG NA TORTU Otmica zrakoplova američke kompanije TWA u petak, 10. rujna 1976., navečer (po srednjoeuropskom vremenu u subotu 11. rujna ujutro) došla je, kad se sve ovo ima u vidu, kao svojevrsan "slag na tortu". No, došla je, ujedno, i u najgorem mogućem trenutku za državni i partijski vrh SFRJ.

Vodstvo zemlje bilo je, naime,

obezglavljeno, jer se Josip Broz Tito, samo nekoliko dana nakon povratka iz Kolomba i Konferencije lidera nesvistanih, teže razbolio. Kad su liječnici konstatairali da Tito trenutačno nije u stanju voditi državu, potpredsjednik Predsjedništva SFRJ Vidvoje Žarković sazvao je izvanrednu, 57. sjednicu državnoga Predsjedništva i suočio svoje kolege, ostale članove Predsjedništva, s istinom.

Ta, 57. sjednica Predsjedništva SFRJ održana je upravo 10. rujna 1976., samo nekoliko sati prije otmice TWA zrakoplova, koja će izazvati dodatnu, još mnogo veću pomutnju u jugoslavenskom državnom vrhu.

Dana 17. rujna 1976. - dakle, točno tjedan dana nakon otmice - ponovno su se sastali pomoćnik saveznog sekretara za vanjske poslove SFRJ Dragan Bernardić i američki ambasador u Beogradu Lawrence Silberman. Kao i onaj prethodni, i ovaj je njihov

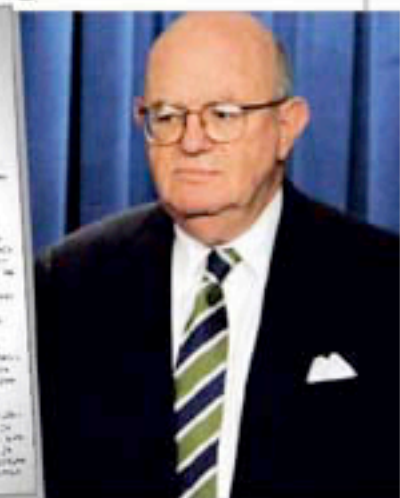
razgovor bio sve samo ne ugodan i prijateljski. Bernardić je izražavao nezadovoljstvo i ljutnju svojih šefova u SSIP-u zbog ponašanja američkih vlasti u događajima oko otmice, posebice zbog toga što su pristali na pregovore s otmicarima i udovoljili nekim njihovim zahtjevima, dok je Silberman Bernardiću parirao optužujući jugoslavenske vlasti zbog navodne zaštite tada poznatoga međunarodnog terorista Carlosa (bio je organizator nekih od najspektakularnijih terorističkih napada, uključujući i otmicu ministara zemalja članica OPEC-a u Beču 1975.), koji je nekoliko puta nesmetano boravio u Jugoslaviji, a jugoslavenske ga vlasti nisu niti pokušale uhititi.

No, sve je ovo bio samo lagani povjetarac pred buru...

■ SJEDNICA Dana 23. rujna 1976. održana je nova, 59. sjednica Predsjedništva SFRJ (dakle, gotovo puna dva tjedna na- ▶▶

SUKOB S AMBASADOROM

"Nadmerno i bahato se držao s većinom Jugoslavena..."

IZVJEŠĆE O SILBERMANU "Njegovo je ponašanje neljubazno, drsko i nadmerno", piše u psihorobotu Laurencea Silbermana

Ponašanje američkog ambasadora Laurencea Silbermana, velikog neprijatelja Titova režima, osobito je iritiralo jugoslavenske političare. Silberman je u Beograd stigao 1976. godine, a do tad je kao zamjenik državnog odvjetnika morao istraživati tajne dosjee Edgara Hoovera, obavještajne konstrukcije i prijavštine što ih je šef FBI-ja skupljao radi progona ljudi poput Martina Luthera Kinga. Silberman je i danas aktivan u američkoj politici, a 2004. je vodio neovisnu komisiju zaduženu da istraži propuste obavještajnih službi oko invazije na Irak. Najzbuđljivije trenutke svoje diplomatske karijere Silberman je proživljao u Beogradu u lipnju 1976. godine, neposredno nakon eksplozije u Ambasadi SFRJ u Washingtonu, koja je prethodila otmici američkoga TWA zrakoplova. Tada su stručne službe Saveznog sekretarijata za vanjske poslove SFRJ, pod vodstvom saveznog sekretara Miloša Minića, u najvećoj tajnosti sačinile Silbermanov psihorobot. U njemu je, između ostalog, pisalo:

"Neposredno posle dolaska u Beograd Silberman je izjavio da se osoba malo nelagodno zbog toga što je Jevrejin, te da ima utisak da će u poslu biti hendikepiran. Učinio je niz veoma neprijatnih intervencija u vezi sa našim stavovima i glasanjem u OUN (Portoriko, Panama, Guam)... Uporno je, široko i organizovano intervenisao povodom hapšenja i suđenja dvojno državljanina

Lasia Tota. U vezi s ovim slučajem tendenciozno je brifovao dopisnika američke štampe u Beogradu, neodgovorno i proizvoljno dajući podatke i nipoštaštavajući naš samoupravni sistem. Upravo završeno drugo zasjedanje Jugoslavensko-američke komore za unapređenje privredne saradnje sa SAD i Američko-jugoslavenskog ekonomskog saveta na Bledu zloupotrebio je upozoravajući predstavnike američkog poslovnog sveta da budu obazrivi jer im se može dogoditi isto što i Totu... Vrlo oštro je i neprikladno reagovao i osudio naše glasanje za rezoluciju o cionizmu. Tim povodom je kritikovao i nipoštaštavao našu štampu. Nadmerno i bahato se držao sa većinom Jugoslavena koje je sreo. Ismejvao je naše rukovodiocce. Tako je, na primer, govorio da su pred njim neki rukovodioci BiH u Sarajevu dhtali. Sagovornicima uvek postavlja pitanja provokativnog karaktera i insistira na odgovorima na način koji ne odgovara diplomatskom oštrenju. Stalno ističe prednosti društveno-političkog sistema SAD i omalovažava jugoslavenski sistem. Prema našim obavještenjima, Silberman je maksimalno netrpeljiv i netolerantan i prema svom osoblju u ambasadi. Prema našim informacijama njegovo ponašanje u diplomatskom koru je neljubazno, drsko i nadmerno."

TUĐMAN I BERNARDIĆ

Franjo Tuđman (prvi slijeva) i jedan od aktera diplomatskog spora sa SAD-om Dragan Bernardić (desno), snimljeni s društvom početkom šezdesetih

jom grupom stimulira pritisak preko te kampanje.

Miniću je prvi replicirao Džemal Bijedić, tadašnji predsjednik Saveznog izvršnog vijeća (već iduće, 1977. godine nastradat će u teškoj avionskoj nesreći u Jugoslaviji i poginuti). On stvari nije smatrao tako dramatičnima kao Minić pa je rekao:

- Ta grupa kidnapera, to su njihovi (američki - op. aut.) građani i mislim da su oni više štete nanijeli njima (samim Amerikancima, američkim vlastima -

“ Kissinger je osobno davao direktive ambasadoru SAD-a u Parizu oko otmice te, po svemu sudeći, stoji iza kampanje ”

► kon otmice; toliko je političkom vrhu Jugoslavije trebalo da se sabere i poveže stvari!). Bolesni Tito nije bio nazočan na toj sjednici pa je njome rukovodio potpredsjednik Predsjedništva Vidoje Žarković. Raspravu je otvorio savezni sekretar za vanjske poslove Miloš Minić, koji je najprije od Predsjedništva zatražio da podrži tekst prosvjedne "verbalne note" koja bi, posredstvom jugoslavenskog ambasadora u Washingtonu, trebala biti uručena State Departmentu, a u kojoj jugoslavenske vlasti izražavaju nezadovoljstvo reagiranjem Amerikanaca na otmicu zrakoplova, točnije rečeno - na zahtjeve i ultimatum hrvatskih otmičara.

Uoči sjednice, članovima Predsjedništva SFRJ podijeljena je radna verzija dotične "verbalne note", u kojoj je, uz ostalo, pisalo:

"Činjenica je... da nijedan izvršilac terorističkih akata protiv jugoslavenskih predstavnika i predstavništava u SAD nije nikada izveden pred sud i osuđen i da nijedan slučaj terorističke aktivnosti protiv Jugoslavije do sada nije rešen... Stvara se dubok utisak da tolerisanje ovih akcija u SAD znači vršenje kontinuiranog pritiska na nezavisnost i suverenitet SFRJ, njenu nesvrstanu poziciju i međunarodnu ulogu... Posljednji teroristički akt kidnapovanja aviona izvršen od strane

fašističko-terorističke grupe jugoslovenskog porekla u kome je bilo i ljudskih žrtava, što duboko žalimo, nanio je, pregovaranjem i prihvatanjem uslova terorista, štete interesima i ugledu SFRJ... Konstatujemo da je u slučaju otmice aviona od strane fašista došlo do promene držanja organa američke vlade. Stvar je vlade SAD da li će pregovarati sa teroristima ili ne. Međutim, jugoslovenska vlada je zabrinuta što je vlada SAD dozvolila promenu svoje pozicije na štetu interesa jedne prijateljske zemlje - SFRJ Jugoslavije..."

■ **IZLAGANJE** Svoje izlaganje na sjednici Predsjedništva SFRJ Miloš Minić započeo je ovim riječima:

"Nasuprot više puta deklariranim stavovima vlade SAD-a da sa kidnaperima ne pregovara, razgovara, koje je ona dosljedno sprovođila sve dotle da je u Sudanu posljedica tog njenog odhijanja bilo ubojstvo njihovog ambasadora, ovoga puta je odstupila od toga i s kidnaperima razgovarala, pregovarala, prihvatila uvjete... Čitavim svojim ponašanjem ničim nije ograničavala akciju koja je imala za cilj da nanese štetu Jugoslaviji. Mi smo učinili demars i na taj demars dobili odgovor koji apsolutno odbija čitav naš demars i, manje-više, opravdava postupak organa SAD-a i, što-više, na jedan čudan način pove-

zuje i slučaj Carlosa sa čitavim tim zbivanjem... Mislimo da će se kampanja naročito razbukatati kada počne suđenje grupi petorice (mislio je na Zvonka i Julienne Bušić te na njihove pomagače u otmici - op. aut.), jer je rečija tako postavljena da će ono pokriti duži vremenski razmak s aktivnošću protiv Jugoslavije... Mi smo se, pobuđeni svim tim, odlučili za još jedan (ovaj put verbalan - op. aut.) demars... Uporedo s tim smo se suglasili da naš ambasador, kada bude primljen u State Departmentu, tu notu saopći... Za verbalnu notu smo se opredijeli zato što ona ne obavezuje suprotnu stranu da mora odgovarati ako smatra da ne treba da odgovara... Jedan lakši oblik..."

Svoje izlaganje na sjednici državnog Predsjedništva, savezni sekretar za vanjske poslove Miloš Minić začinio je i ovakvim dramatičnim akcentima:

- Jedno vrijeme smo imali bolje informacije iz najbliže blizine Kissingera, a sada nemamo baš tako pouzdanih podataka, ali smo definitivno ustvrdili da je Kissinger osobno sudjelovao u davanju direktiva oko otmice aviona ambasadoru SAD-a u Parizu, i, po svemu sudeći, sudjelovao u cijeloj stvari! Neki nam čak indiciraju da on osobno stoji iza cijele ove kampanje, što kod nas u SSIP-u nije daleko od realne procjene - da on sa svo-

op. aut.) nego nama, naročito kada smo mi bili odlučni da nećemo pregovarati... Postavljam pitanje da li uopće da idemo s ovakvom verbalnom notom. Oni imaju pravo da pregovaraju s kidnaperima, jer mogu da kažu da štite svoje građane. Do sada su svi u svijetu popustili kidnaperima.

Minić je, međutim, bio drukčiji misljenja:

- Ovo je prvi slučaj da SAD pregovara s kidnaperima.

■ **KARDELJEV GLAS** U dijalog Minića i Bijedića umiješao se potpredsjednik Predsjedništva SFRJ Vidoje Žarković, ovim riječima:

- Ne znam koliko je sada zgodno diskutirati jer je verbalna nota već prezentirana Predsjedniku (Tito - op. aut.), ali ja sam razgovarao s drugom Kardeljem... On (Kardelj - op. aut.) je misljenja da bi bilo suvišno davati verbalnu notu i da bi se trebalo osloniti na druge pravce akcije.

Kardelj je tih dana također bio teže bolestan, kao i Tito, pa ni on nije nazočio toj sjednici Predsjedništva SFRJ.

Žarković je s njim komunicirao nasamo, između pojedinih sjednica Predsjedništva, znao je čak ići i u Ljubljano po razne direktive i sugestije... Nakon Tita, Kardelj je 1976. bio najutjecajniji političar ne samo u državnom Predsjedništvu nego, općenito, ►►

► u cjelokupnome političkom vrhu SFRJ i ono što bi on, u bilo kojoj, pa i neformalnoj prilici rekao ili samo natuknuo (Žarkoviću ili bilo kome drugome), to je, po nepisano pravilu, odmah valjalo pretočiti u djelo.

Opet se za riječ javio savezni sekretar za vanjske poslove Miloš Minić:

- Ja veoma cijenim mišljenje druga Karđelja. Ali, u ovom slučaju kada su oni na ovako grub način odbili naše prigovore (mislio je na pismeni demarš, upućen američkim vlastima nekoliko dana nakon otmice zrakoplova - op. aut.), mi smo dužni da putem najblažeg dokumenta... našu poziciju njima stavimo do znanja, bez ikakvog zaoštavanja... Po-

BAKARIĆ O SAD-U I JUGOSLAVIJI

S Kennedyjem smo bili dobri, ali poslije se sve raspalo...

Vladimir Bakarić je na sjednici Predsjedništva SFRJ iznio i svoj alternativni plan vezan za otmicu zrakoplova TWA, za slučaj da se taj zrakoplov spustio na zagrebački aerodrom Pleso (što se, kao što je poznato, nije dogodilo, jer su se otmicari predali još u Parizu): - Izrijet ću vam moju direktivu Miliciji u Zagrebu. Rekao sam, otprilike, sljedeće: ako se taj

TITO, JACKIE I KENNEDY
"I drug Tito je s Kennedyjem imao dobre razgovore"

avion spusti, ne puštajte nikoga vani i recite ambasadoru SAD-a da je to njihova stvar, da avion krenuti neće, a on neka vrši razgovore kako god zna. Pretpostavljam da možemo očekivati krupne provokacije i to upravo ovakve kao što je bilo kidnapiranje aviona. Francuska ih je zaustavila, ali oni su mogli baciti letke nad Jugoslavijom. Za kraj, Bakarić je, s prizvucima

nostalgije, napomenuo:

- Za vrijeme Kennedyja, imali smo jako dobre veze s trustom mozgova i mogli smo predložiti koješta, čak i Vladi SAD-a. Isto tako je i drug Tito s Kennedyjem imao dobre razgovore. Mi nešto takvo poslije nismo mogli imati više nikada. Jedan od razloga je što su rasturili tu grupu i taj kurs SAD-a da progresivne elemente guraju u zapečak...

Možda će Amerikanci, baš za vrijeme zasjedanja UN-a, namontirati suđenje i otvoriti hrvatsko pitanje u SAD-u

moćnik Kissingera je pozvao (jugoslavenskog - op. aut.) ambasadora Belovskog i točku po točku (u tom pismenom demaršu - op. aut.) grubo sve odbio. Čak je rekao - vi nas kritizirate, nama držite lekcije, a pustili ste Carlosa da ide iz Jugoslavije!... Mi moramo izaci s verbalnom notom... Uvjera vam da će biti protumačeno kao znak naše velike slabosti ako mi primimo to što su nam oni rekli preko pomoćnika Kissingera. Ja sam Kissingeru ovdje u Beogradu rekao da smo njegovom pomoćniku predali promemoricu o terorističkoj akciji i zamolio sam ga da američka vlada čitavu stvar ozbiljno uzme u ruke. Drug Bakarić je o tome razgovarao s Fordom. Oni nisu makli ni prstom!... Meni je žao što nisam imao priliku da s dragom Karđeljem razgovaram, jer imam osobno osjećanje situacije...

■ **OPASNO SUDENJE** Onda je Minić priopćio ono što mu je u tom trenutku najviše ležalo na srcu:

- Ako to ne uradimo sada... slijedi suđenje koje će početi ovih dana, možda će ga "namontirati" za vrijeme zasjedanja UN. Kada ja budem govorio u UN, oni će namontirati suđenje gdje će se govoriti o tzv. hrvatskom pitanju i Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, u isto vrijeme! Moramo o tome voditi računa, jer ovo je jedna od najozbiljnijih kampanja pritiska koje je do sada SAD vršio prema

Jugoslaviji... Zašto se Kissinger sada tako ponaša, to su druge stvari. On je mislio da, kada je poslao Strantona u Jugoslaviju, da zamoli da oko Koreje zauzmemo ovakav stav (na Konferenciji nesvrstanih u Kolombu - op. aut.), oko Portorika ovakav stav, da ćemo mi to sprovesti u Kolombu... Ali kako smo mi to mogli sprovesti u Kolombu, kad 80 posto država ima drugačije mišljenje, a to mišljenje pogađa SAD! Mi ne možemo na sebe uzeti ulogu advokata SAD-a!... Ja sam na najblaži mogući način Strantonu objasnio dokle možemo ići u toj odmjerenosti, ali, po suštini stvari, ne možemo ići nikuda dalje u odmjerenosti nego SAD treba da mijenja svoju politiku i oko Paname, Portorika i oko Koreje...

Na kraju je Minić rekao još i ovo:

- Bojim se da ćemo morati sutra upotrijebiti mnogo težu i oštriju notu nego što je sada ova nota, jer će biti pogođeni naši vitalni interesi. Ovo je sada jedno predupredenje... Moja je procjena da bi ovo trebalo imati rezultate, naša je procjena da bi oni trebali prihvatiti čak i sastanak ministara vanjskih poslova, a ja osobno vjerujem da Kissinger neće prihvatiti takav sastanak ako je osobno umiješan u čitavu tu stvar. Ako bude odbio sastanak, onda je potpuno sigurno da je on glavni akter u čitavoj

ovoj akciji, tj. da Jugoslaviji zadržimo i udarce!... To nam je naprosto test - da mu predložimo sastanak, da vidimo da li su točne informacije da je Kissinger onaj zadnji režiser iza čitave te kampanje. Jer, on je dao vrlo teške izjave na račun Pete konferencije u Kolombu. To je jedini državnik koji je dao teške osude Konferencije u Kolombu! U tome se vidi bijes, jed, koji je on izručio kada je govorio o Konferenciji u Kolombu... Očekujemo da suđenje (hrvatskim otmicarima, op. aut.) može početi svakog dana, pa da ne ispadne da dajemo notu kada počne suđenje... Jer, to suđenje može napraviti još takve svinjarije da ćemo morati davati mnogo teže note SAD-u!...

■ BAKARIĆEVA PRESUDA

Ali, sada je, na sjednici državnoga Predsjedništva, svojih pet minuta dočekao i član Predsjedništva iz SR Hrvatske, Vladimir Bakarić. Njegovo je izlaganje imalo posebnu težinu, i to ne samo na ovome zasjedanju nego i inače, na većini ostalih važnijih sjednica Predsjedništva SFRJ u 1976. godini. Sve su one, više-manje, imale isti, gotovo unaprijed predvidljivi scenarij: netko bi održao uvodno izlaganje, oko toga bi se zatim zapodjenula rasprava, a onda bi se, u najkritičnijem trenutku (a, najčešće, u odsutnosti bolesnih Tita i Karđelja), kad se još nije nazirao izlaz, javio, autoritativno, za riječ on,

Bakarić, intelektualno daleko najjači čovjek u Predsjedništvu. I to što bi on rekao (a čemu nerjetko nije nedostajalo ni vrlo duhovitih, pa i ciničkih primjedaba), u pravilu bi na licu mjesta bilo pretvoreno u službene zaključke sjednice...

Tako se dogodilo i ovaj put, kad se raspravljalo o otmici TWA zrakoplova i načinu kako parirati reagiranjima američkih vlasti na taj incident...

- Mislim da treba uzeti kurs na stišavanje - naglasio je, za početak, Bakarić - i to ozbiljan kurs. Odmah da dodam da treba očekivati, ako ne odmah, onda u dogledno vrijeme, pritisak i moramo biti spremni na sljedeći korak. Teško bi bilo sada to povući (mislio je na već pripremljenu "verbalnu notu" - op. aut.), budući da se ambasador već najavio; to bi diplomatski bilo nespretno. Mislim da je ispravna težnja da im na neki način treba reći da njihov odgovor zapravo ne primamo. To je suština.

Bakarić se, drugim riječima, jednim dijelom svrstao na stranu Miloša Minića, ali bez onog dodatnog dramatisiranja situacije. U nastavku izlaganja, rekao je:

- Zašto bi trebalo očekivati daljnje pritiske?... Glavni je razlog nesvrstanost... Karakteristično je još i to da (Amerikanci - op. aut.) za sobom povlače Zapadnu Europu u antijugoslavensku kampanju, i to putem štampe... ■